به دلیل عدم خودکفایی در تولید کالاهای اساسی

نیمی از درآمد صادرات نفت کشور صرف واردات خوراک دام می‌شود

در حالی که جمعیت ایران طی ۱۸ سال گذشته تنها ۲۲ درصد افزایش یافته، واردات محصولات کشاورزی تقریباً دو برابر شده و با معادل نیمی از درآمد نفتی کشور وارد می‌شود.

به گزارش خبرگزاری فارس؛ در حالی که جمعیت ایران از سال ۱۳۸۶ تا امروز حدود ۲۲ درصد رشد کرده و از ۷۰ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر به ۸۶ میلیون نفر رسیده، حجم واردات محصولات کشاورزی تقریباً دو برابر شده و از ۱۲ میلیون و ۸۰۰ هزار تن به حدود ۲۵ میلیون تن افزایش یافته است. این روند افزایشی پرسش‌هایی جدی درباره پایداری امنیت غذایی کشور و میزان وابستگی به واردات کالاهای اساسی کشاورزی ایجاد کرده است.

از این میان، تنها واردات ذرت به ۱۰ میلیون تن در سال می‌رسد. واردات دانه و کنجاله سویا نیز حدود نزدیک به پنج میلیون تن و جو حدود سه میلیون تن است. این در حالی است که مجموع واردات این کالاها بالغ بر ۱۷ میلیارد دلار در سال هزینه دارد؛ رقمی که معادل نیمی از درآمد نفتی کشور است.

حلقه اصلی زنجیره واردات

کارشناسان اقتصادی معتقدند رشد بی‌رویه وابستگی به کالاهای اساسی دام و طیور یکی از دلایل اصلی افزایش واردات است. محمدرضا خلیلی؛ استاد اقتصاد کشاورزی در دانشگاه تهران اظهار داشت: «ایران نزدیک به ۷۰ درصد از نیاز خوراک دام خود را از خارج وارد می‌کند. این در حالی است که با وجود ظرفیت‌های داخلی در تولید علوفه، سویا، ذرت و جو، عملاً سیاست‌گذاری‌های نادرست و عدم حمایت مؤثر از تولیدکنندگان داخلی، ما را به شدت وابسته کرده است.»

همچنین، به گفته وی، سهم دامداری صنعتی از کل تولیدات دامی کشور، بیش از ۶۰ درصد است؛ یعنی بخش بزرگی از خوراک دام وابسته به تولیدات انبوه با فرمول غذایی ثابت و عمدتاً وارداتی است.

نقش الگوی مصرف و سیاست‌گذاری ناصحیح

الگوی مصرف کشور نیز در افزایش وابستگی به واردات کالاهای اساسی بی‌تاثیر نبوده است؛ برای مثال، مصرف روغن نباتی در ایران حدود دو برابر میانگین جهانی است. البته به گفته کارشناسان، عامل اصلی را باید در ساختار معیوب سیاست‌گذاری‌های کشاورزی جست‌وجو کرد.

ناصر دلاوری؛ عضو هیئت‌مدیره اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دامی گفت: «سه قلم اصلی خوراک دام در ایران؛ ذرت، کنجاله سویا و جو، همگی وارداتی‌اند. در حالی که می‌توان با اصلاح فرمول‌های غذایی دام و افزایش بهره‌وری در تولید علوفه داخلی، وابستگی را کاهش داد.»

برای کاهش این وابستگی، چند راهکار پیشنهاد شده که اجرای برنامه هفتم توسعه و خودکفایی ۹۰ درصدی در تولید محصولات غذایی اساسی، اصلاح الگوی تغذیه دام و طیور و طراحی فرمول‌های بومی خوراک دام بر اساس ظرفیت‌های داخلی با حمایت از تحقیقات علمی در این حوزه، کاهش مصرف بی‌رویه برخی اقلام مانند روغن یا جایگزینی با کَره؛ با آگاهی‌بخشی به مردم و تشویق به مصرف منطقی، توسعه دامداری‌های سنتی و نیمه صنعتی با بهره‌وری بالا، استفاده از نژادهای مقاوم‌تر، از جمله آنهاست. آینده امنیت غذایی کشور نیازمند تصمیم‌گیری‌های فوری، علمی و منسجم است؛ پیش از آنکه واردات، تبدیل به تنها گزینه ممکن شود.

توسعه نیروگاه‌های اتمی «کوچک‌مقیاس» راهکاری برای حل معمای انرژی ایران

تحقق مطالبه رهبر انقلاب در توسعه نیروگاه هسته‌ای کوچک‌مقیاس می‌تواند بحران انرژی و آلودگی در ایران را یک‌جا حل کند.

به گزارش خبرگزاری فارس؛ بهار ۱۴۰۲، رهبر معظم انقلاب در دیدار کارشناسان صنعت هسته‌ای درخصوص اهمیت و لزوم دستیابی ایران به فناوری نیروگاه‌های هسته‌ای کوچک مقیاس، اشاراتی داشته و فرمودند: «کشور در بخش‌های مختلف به این‌گونه نیروگاه‌ها نیاز دارد.»

این سخن پاسخی به بحران فزاینده برق و آلودگی هوا محسوب می‌شد، دو مشکلی که سالانه میلیاردها دلار به اقتصاد ایران آسیب می‌زند.

حالا چرا نیروگاه‌های کوچک؟ پاسخ در داده‌ها نهفته است. ایران با وجود ذخایر عظیم نفت و گاز، در سال‌های اخیر با خاموشی‌های گسترده و کاهش راندمان نیروگاه‌های فرسوده مواجه شده است.

از سوی دیگر، طبق اعلام سازمان انرژی اتمی، هدف‌گذاری اولیه برای تأمین ۱۵ درصد از برق کشور از طریق انرژی هسته‌ای به ۲۰ هزار مگاوات افزایش یافته، رقمی که تنها با ساخت ده‌ها نیروگاه بزرگ یا صدها واحد کوچک‌مقیاس محقق می‌شود.

نیروگاه‌های هسته‌ای کوچک‌مقیاس مانند لگوهایی هستند که می‌توان آن‌ها را در کارخانه‌ها تولید و در محل نصب کرد.

برخلاف راکتورهای عظیمِی که دهه‌ها زمان و میلیاردها دلار هزینه می‌طلبند، این نیروگاه‌ها با ظرفیت ۳۰۰ مگاوات یا کمتر، انعطاف‌پذیرترند و حتی روی بارج‌های شناور در دریا نیز قابل استقرارند.

این ویژگی برای ایران با جغرافیای متنوع و مناطق دورافتاده امیدبخش است. آمارها نشان می‌دهد ساخت یک نیروگاه کوچک حدود ۱۰ تا ۱۲ ماه زمان می‌برد که، نصف مدت زمان احداث نیروگاه‌های گازی کوچک است. از نظر اقتصادی نیز ساخت خط تولید انبوه این واحدها می‌تواند هزینه‌ها را تا ۳۰ درصد کاهش دهد.

چالش اصلی اما فناوری است. تنها چند کشور مانند چین و روسیه به دانش ساخت پیشرفته آنها دسترسی دارند. این دو کشور شرکای راهبردی ایران هستند.

تأکید رهبر ایران بر این نیروگاه‌ها تنها یک توصیه فنی نیست؛ این یک حرکت ژئوپلیتیک است.

نیروگاه‌های کوچک به ایران اجازه می‌دهند بدون وابستگی به شبکه‌های گسترده انتقال برق، نیاز صنایع و شهرها را تأمین کنند؛ امری حیاتی در شرایط تحریم‌ها.

در پس این دستور، هشدارهایی نیز نهفته است، ایران هنوز نتوانسته به هدف ۲۰ هزار مگاوات برق هسته‌ای دست یابد.

ساخت نیروگاه بوشهر، تنها راکتور فعال کشور دو دهه زمان برد و هنوز مشکلات فنی دارد. در مقابل، این نیروگاه‌ها می‌توانند با سرمایه‌گذاری اولیه کمتر، حدود یک میلیارد دلار برای هر واحد ۱۰۰ مگاواتی، گزینه عملی‌تری باشند.

هم‌اکنون یک سؤال کلیدی باقی است: آیا این نیروگاه‌ها می‌توانند جایگزین واقعی سوخت‌های فسیلی شوند؟

طبق محاسبات، هر نیروگاه ۱۰۰ مگاواتی کوچک‌مقیاس قادر است، برق ۱۰۰ هزار خانه را تأمین کند، در حالی که آلایندگی آن نزدیک به صفر است. این برای ایران که سالانه ۱۸۰ میلیون تن مونوکسید کربن منتشر می‌کند امیدی سبز محسوب می‌شود.

با انحراف از اجرای برنامه هفتم توسعه

صادق: سیاست وزارت راه و شهرسازی افزایش محدوده شهری نیست!

درحالی وزیر راه و شهرسازی، عدم افزایش محدوده شهری را سیاست این وزارتخانه اعلام کرده که این ادعا مغایر قانون جهش تولید مسکن و انحراف از برنامه هفتم توسعه است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، فرزانه صادق درباره افزایش محدوده‌های شهری اظهار کرد: سیاست وزارت راه و شهرسازی افزایش محدوده نیست، بلکه ارتقای بافت شهری و کاهش بافت‌های فرسوده است. البته برای ساخت و ساز در محدوده‌های شهری و ارتقاء بافت‌های فرسوده محدودیتی وجود ندارد.

گفتنی است، سه‌شنبه هفته گذشته، «غلامرضا کاظمیان»؛ دبیر شورای عالی شهرسازی و معماری ایران از موافقت اعضای این شورا با الحاق بیش از ۱۶۰ هکتار به محدوده شهرهای اردبیل، جوانرود و ساری خبر داده بود. بر اساس تبصره یک ماده ۵۰ قانون برنامه هفتم توسعه جمهوری اسلامی ایران، وزارت راه و شهرسازی، مکلف است در راستای اضافه شدن حداقل دو دهم درصد مساحت سرزمین به ظرفیت سکونتگاهی کشور با تراکم حداکثر ۶۰ نفر در هکتار، در روستاها، شهرهای کوچک و میانی، مناطق مرزی و شهرک‌سازی با رعایت سند آمایش سرزمینی، قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها و تبصره (۲) ماده (۹) قانون جهش تولید مسکن برنامه‌ریزی و اقدام نماید.

البته با توجه به تراکم بالای جمعیت در تهران و کلانشهرها، لازم است که ساکنان این شهرها در پهنه بیشتری سکونت داده شوند. اگر منظور از ارتقاء بافت فرسوده که وزیر راه و شهرسازی می‌گوید؛ بلندمرتبه‌سازی است؛ باید گفت که کلاف سردرگم تراکم جمعیت در کلانشهرها، محصول همین نگاه است که از دهه ۷۰ به‌کار گرفته شده است. بنابراین، چاره‌ای جز افزایش مساحت کلانشهرها وجود ندارد.

همچنین بر اساس قانون جهش تولید مسکن، اعطای زمین با هزینه صفر به متقاضیان نیز از دیگر ملزومات خانه‌دار شدن مردم است، اما دولت چهاردهم این قوانین را اجرا نمی‌کند. بر اساس قانون برنامه هفتم توسعه، دولت باید به الحاق ۳۳۰ هزار هکتار زمین به محدوده مسکونی شهری و روستایی بپردازد اما تاکنون فقط الحاق چهار هزار هکتار صورت گرفته است!

عرضه زمین رایگان به مردم، موجب می‌شود که متقاضیان، بدون نیاز به معطلی و وابستگی ساخت به آورده دیگری که در طرح‌های آپارتمانی وجود دارد؛ خانه‌های زمینی بسازند. لازم به یادآوری است که رهبر معظم انقلاب، چند روز پیش، در دیدار مسئولان ارشد سه قوه گفتند: «مسئله برنامه هفتم هم مسئله مهمّی است که حالا با تأخیر، بالاخره امسال دارد شروع می‌شود. سعی بشود از اوّل شروعِ این برنامه مثل برنامه ششم نشود. بعضی از بخش‌های برنامه ششم از همان اوایل به انحراف کشیده شد؛ سعی کنید که بخش‌های مختلف برنامه هفتم به انحراف کشیده نشود. این مصوّبه مجلس است و کاری است که برای کشور لازم است. متّکی به سیاست‌های کلّی نظام است و مجموعاً برنامه خوبی است. بالاخره قانون است؛ بایستی اجرا بشود. منتها دقّت بشود که با موازین خودش و درست اجرا بشود و انحرافی پیدا نشود.»

شاخص بورس قله ۳ میلیون واحدی را فتح کرد

شاخص کل بورس در جریان معاملات دیروز بازار سرمایه، با رشد ۴۵ هزار واحدی مواجه شد و با ورود به کانال سه میلیون واحدی برای نخستین بار در تاریخ بازار سرمایه، به تراز سه میلیون و ۱۲ هزار واحد دست یافت.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، در جریان دادوستدهای دیروز بازار سرمایه، بیش از ۲۴ میلیارد و ۴۲۴ میلیون سهم و حق تقدم به‌ارزشی بالغ بر ۱۲هزار و ۱۵۸میلیارد تومان در بیش از ۴۰۶ هزار نوبت مورد دادوستد قرار گرفت. شاخص هم‌وزن هم ۱۰ هزار و ۸۴۱ واحد مثبت شد و کانال ۸۶۰ هزار واحدی را فتح کرد.

بر این اساس شاخص بورس در جریان معاملات دیروز بازار سرمایه، با رشد ۴۵ هزار واحدی مواجه شد و با ورود به کانال سه میلیون واحدی برای نخستین بار در تاریخ بازار سرمایه، به تراز سه میلیون و ۱۲ هزار واحد دست یافت.

در بازارهای فرابورس ایران هم با معامله هفت میلیارد و ۸۵۳ میلیون ورقه به‌ارزش ۱۲۳هزار و ۸۵ میلیارد تومان در ۲۳۵ هزار نوبت، شاخص فرابورس (آیفکس) ۱۴۰واحد رشد کرد و در ارتفاع ۲۵هزار و ۵۵۳ واحد قرار گرفت.

افزون بر این در جریان معاملات روز گذشته بازار سرمایه، از ۳۴۷ نماد معاملاتی فعال در بورس، ۵۱ درصد معادل ۱۷۶ نماد معاملاتی مثبت و ۴۹ درصد معادل ۱۷۱نماد منفی بودند. در فرابورس نیز از ۳۵۹ نماد فعال در این بازار، ۴۱ درصد معادل ۱۴۶ نماد معاملاتی مثبت و ۵۹ درصد معادل ۲۱۳ نماد منفی بودند.

همچنین در پایان معاملات دیروز، ۲۷ درصد معادل ۹۲ نماد معاملاتی در بورس با صف خرید و ۹ درصد معادل ۳۰ نماد با صف فروش مواجه شدند.

در فرابورس هم ۱۷درصد معادل ۶۰ نماد با صف خرید و ۲۱ درصد معادل ۷۶ نماد با صف فروش به کار خود پایان دادند.

ضمن این که در پایان معاملات ارزش صف‌های خرید نیز ۲هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان در برابر ۳۶۷ میلیارد تومانی بود که در صف فروش بودند.

علاوه‌بر این ۵۱۳ میلیارد تومان پول حقیقی نیز به بازار سهام وارد شد و صندوق‌های درآمد ثابت نیز با ورود هزار و ۲۰۰ میلیارد تومانی نقدینگی مواجه بودند.

فعالان بازار سرمایه، مهم‌ترین عامل روند صعودی بورس موج اخیر را پمپاژ خبرهای مثبت از فضای مذاکرات ایران و آمریکا عنوان می‌کنند و از طرفی هم برخی کارشناسان معتقدند این اثر کوتاه‌مدت خواهد بود و در بلندمدت، روند سودآوری صنایع جهت بازار را تعیین خواهد کرد.

استاد دانشگاه تشریح کرد

چهار دهه تلاش علمی پرویز داودی در تبیین اقتصاد اسلامی

یک استاد اقتصاد دانشگاه در یادداشتی، چهار دهه تلاش علمی مرحوم دکتر پرویز داودی را در مسیر تحقق اقتصاد اسلامی تشریح کرد.

به گزارش خبرگزاری تسنیم؛ مراسم سالگرد ارتحال دکتر پرویز داودی، دیروز در مسجد الزهرای دانشگاه شهید بهشتی برگزار شد. محمدجواد توکلی که مدت‌ها توفیق شاگردی دکتر پرویز داودی را داشته، در یادداشتی به مناسبت اولین سالگرد ارتحال آن استاد فرزانه، نوشت: استاد پرویز داودی پس از اخذ مدرک کارشناسی اقتصاد از دانشگاه شهید بهشتی در سال ۱۳۵۳، برای ادامه تحصیل در مقطع ارشد و دکتری اقتصاد راهی آمریکا شد. ایشان در سال ۱۳۵۹ از رساله دکترای خود در حوزه مباحث پول و بانکداری در دانشگاه دولتی آیوا آمریکا دفاع کرد.

پروفسور داودی پس از اتمام تحصیل در سال ۱۳۵۹ به کشور بازگشت؛ ایشان در سال ۱۳۶۰ به عضویت هیئت علمی گروه اقتصاد دانشکده علوم سیاسی و اقتصاد دانشگاه شهید بهشتی درآمد.

این استادی سخت‌کوش، مؤمن، و مسئولیت‌پذیر در اوائل دهه ۷۰، معاون اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی شد. در این دوره ایشان با استفاده از ظرفیت اساتید مبرز، آثار کاربردی متعددی در زمینه اقتصاد ایران تولید کرد تا زمینه اصلاح برنامه‌ها و سیاست‌های اقتصادی کشور را فراهم کند. در این دوره ایشان نقشی فعال در مهار تورم سال ۱۳۷۴ داشت.

وی اعتقادی راسخ به اقتصاد اسلامی داشت؛ در این مسیر ایشان همکاری مستمری را با علامه مصباح یزدی برای ایجاد و تقویت دانش اقتصاد اسلامی داشت. وی ابتدا در مؤسسه در راه حق و بنیاد باقرالعلوم شروع به تدریس مباحث اقتصادی به طلاب نمود. با تاسیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی در سال ۱۳۷۲، ایشان مدیریت گروه اقتصاد آن را برعهده گرفت. نتیجه بیش از ۳۰ سال مدیریت گروه اقتصاد مؤسسه امام خمینی، تربیت بیش از ۲۰۰ دانش‌پژوه اقتصاد اسلامی در مقاطع کارشناسی، ارشد و دکتری معارف اسلامی و اقتصاد و تولید آثار متعددی پژوهشی در زمینه اقتصاد اسلامی بود.

این مدیر دلسوز و مسئولیت‌پذیر، در دهه ۸۰ مسئولیت‌های اجرائی بزرگی همچون معاونت اقتصادی قوه قضائیه، معاونت اول ریاست جمهور و مسئولیت مرکز تحقیقات استراتژیک ریاست جمهوری را برعهده گرفت.

ایشان علاوه‌بر ورود به مقابله با مفاسد اقتصادی در دوره سه ساله تصدی معاونت اقتصادی قوه قضائیه، تلاش مستمری برای بهبود برنامه‌های توسعه کشور در چارچوب الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت مبذول داشت.

با توجه به اعتقاد راسخ این استاد مبرز به اقتصاد اسلامی، ایشان زمینه مشارکت جدی اساتید و محققان اقتصاد اسلامی در تدوین برنامه پنجم توسعه در دوره معاونت اولی ریاست جمهوری را فراهم کرد.

ایشان علاوه‌بر عضویت حدودا ۱۶ ساله در مجمع تشخیص مصلحت نظام، ۵ سال مسئولیت ریاست دفتر مجمع را نیز برعهده داشت. وی در این دوره تلاش زیادی برای صیانت از اقتصاد ایران در مقابل نسخه‌های عاریتی مخرب نهادهایی همچون صندوق بین‌المللی پول داشت و تلاش کرد که قوانین و سیاست‌ها بر اساس اقتصاد اسلامی و اقتصاد مقاومتی تدوین شود.

مقام معظم رهبری از ایشان به عنوان مدیری مؤمن، انقلابی، دانشمند، کارآزموده، مسئولیت‌پذیر و بااخلاق یاد کردند که سالیان طولانی با اخلاص مسئولیت‌های بزرگی را برعهده گرفت.

مهم‌ترین ویژگی ایشان سخت‌کوشی، و دغدغه‌مندی نسبت به آرمان‌های اقتصادی انقلاب اسلامی به خصوص تحقق عدالت و بهبود معیشت محرومان بود. وی در جهاد علمی و عملی خود حتی از سلامت و آبروی خود مایه گذاشت تا بتواند زمینه پیشرفت اقتصادی ایران بر اساس آموزه‌های متعالی اقتصاد اسلامی را فراهم کند.

«محمد مخبر»، مشاور و دستیار رهبر معظم انقلاب هم به مناسبت سالگرد درگذشت دکتر داودی، در پیامی نوشت: آنچه دکتر داوودی را از بسیاری از مدیران هم‌دورانش متمایز می‌کرد، فهم او از ماهیت پیچیده تحولات اقتصادی در بستر تاریخی ایران بود. او هرگز نگاه تقلیل‌گرایانه به پدیده‌هایی چون فقر، تورم یا ناکارآمدی نداشت. برعکس، همواره تأکید می‌کرد که حل این مسائل، نیازمند مواجهه‌ای همه‌جانبه، صبورانه و مستند به تحلیل‌های دقیق است.

۱۹۷ هزار میلیارد تومان در حساب دستگاه‌های اجرائی خاک می‌خورد

در حالی که یکی از سیاست‌های دولت در راستای شفافیت دستگاه‌ها، حساب واحد خزانه است، اما صدها هزار میلیارد تومان بودجه تخصیص یافته، در حساب دستگاه‌های اجرائی خاک می‌خورد.

به گزارش خبرگزاری فارس؛ داستان رسوب ۱۹۷ هزار میلیارد تومان پول در حساب‌های دستگاه‌های دولتی به موضوع داغ جلسات رسمی و مجادلات پشت درهای بسته تبدیل شده است.

نمایندگان مجلس می‌گویند که «۱۹۷ هزار میلیارد تومان بودجه عمرانی، خوابیده در حساب دستگاه‌هاست؛ این پول یا باید کار کند یا نباشد.»

«سیدحمید پورمحمدی»، رئیس سازمان برنامه و بودجه، نه‌تنها اعتراض نمایندگان را تکذیب نکرد، بلکه آن را تصدیق کرد و گفت «رسوب پول در دستگاه‌ها به هیچ‌وجه قابل قبول نیست.»

داستان از جایی شروع می‌شود که دولت برای تامین منابع پروژه‌های عمرانی، اوراق مالی منتشر می‌کند. اما این اوراق گاهی با بهره‌هایی تا ۳۰ درصد فروخته می‌شوند؛ یعنی برای ۱۰۰ هزار میلیارد تومان بودجه، دولت باید ۱۳۰ هزار میلیارد تومان بازپرداخت کند.

با این همه هزینه، انتظار می‌رود هر ریال آن، سریع و دقیق خرج شود؛ برای ساخت پل، مدرسه، نیروگاه یا خط راه‌آهن و غیره اما واقعیت، فاصله زیادی با این تصویر دارد.

پورمحمدی می‌گوید این پول باید خرج شود، نه اینکه در حساب بانکی فلان سازمان اجرائی، بی‌هیچ بازدهی بماند. «نظر صریح سازمان این است که حتی یک ریال نباید در حساب دستگاه‌ها باقی بماند.»

اما آیا راه‌حلی برای این وضعیت وجود دارد؟ به گفته پورمحمدی، در بودجه سال جاری، سازوکاری تعبیه شده تا از رسوب پول جلوگیری شود.

البته جزئیات این سازوکار هنوز اعلام نشده، اما احتمالا شامل برداشت خودکار از حساب دستگاه‌هایی خواهد بود که پول تخصیص یافته را خرج نمی‌کنند.

آیا مسئله، فقط غفلت یا سهل‌انگاری است؟ برخی کارشناسان معتقدند که فرآیندهای پیچیده اداری، بروکراسی مزمن، نبود شفافیت در برنامه‌ریزی و حتی مقاومت برخی مدیران در مقابل اجرای طرح‌های زمان‌بر، از دلایل اصلی این رخوت مالی است.

در حقیقت، سیستم طراحی شده برای خرج کردن پول، خودش به مانعی برای تحقق پروژه‌ها تبدیل شده است.

در جایی مثل استان خوزستان، که هنوز مدارس کپری وجود دارد، یا در روستاهای سیستان و بلوچستان که اهالی برای آب آشامیدنی کیلومترها راه می‌روند، خوابیدن بودجه عمرانی در حساب دستگاه‌ها چیزی بیشتر از یک ایراد مالی است؛ این، یک بی‌عدالتی ساختاری است. مردم رنج می‌کشند و پول روی کاغذ باقی می‌ماند.

با نگاهی به گذشته، می‌بینیم این نخستین‌بار نیست که چنین اخباری منتشر می‌شود. در سال‌های گذشته هم بارها نمایندگان مجلس از عملکرد دستگاه‌ها در جذب بودجه گلایه کرده‌اند. اما این‌بار تفاوت در این است که هم دولت، هم دیوان محاسبات، و هم مجلس، در یک نکته اتفاق نظر دارند: این پول نباید بماند.

حالا یک سؤال تلخ؛ اگر همه می‌دانند که رسوب بودجه بد است، اگر همه هشدار می‌دهند، اگر حتی بالاترین مقام بودجه کشور می‌گوید «حتی یک ریال هم نباید بماند».. پس چرا هنوز این پول‌ها خرج نمی‌شود؟

پاسخ شاید در لابه‌لای ریزه‌کاری‌های نظام اداری ایران نهفته باشد؛ همان‌جایی که انگیزه‌ها گم می‌شوند، اراده‌ها سست می‌شوند و منابع کشور، به‌جای توسعه، صرف سودهای بانکی می‌شوند.

در کشوری که نیازهای زیرساختی‌اش هر روز بیشتر می‌شود، جایی برای «بودجه خوابیده» نیست. پول، برای کار کردن و نه برای استراحت در حساب‌های بانکی است.

در پی اختلالات تجارت جهانی

صندوق بین‌المللی پول زنگ خطر رکود را به صدا درآورد

صندوق بین‌المللی پول هشدار داد که درپی اختلالات تجارت جهانی و افزایش سیاست‌های حمایتی و محافظه‌کارانه، انتظار می‌رود اقتصاد جهان در سال جاری میلادی با رشد کُندتری روبه‌رو شود و تورم بالاتری را تجربه کند.

به گزارش خبرگزاری تسنیم به نقل از راشاتودی، صندوق بین‌المللی پول (IMF) هشدار داد که درپی اختلالات تجارت جهانی و افزایش سیاست‌های حمایتی و محافظه‌کارانه، انتظار می‌رود اقتصاد جهان در سال جاری میلادی با رشد کُندتری روبه‌رو شود و تورم بالاتری را تجربه کند. اعمال تعرفه‌های گسترده از سوی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، که به گفته وی با هدف اولویت‌دادن به تولید داخلی و بازنگری در توافق‌های تجاری به نفع آمریکا انجام شده، شکاف شدیدی میان ایالات متحده و شرکای تجاری این کشور، از جمله اتحادیه اروپا و چین، ایجاد کرده است.

«کریستالینا جورجیوا»، مدیرعامل صندوق بین‌المللی پول، روز پنج‌شنبه در سخنانی با اشاره به گزارش پیش‌روی این صندوق موسوم به «چشم‌انداز اقتصادی جهان»، خواستار اصلاحات فوری و تجدید همکاری جهانی شد.

وی گفت نوسانات مالی به‌طرز چشمگیری در حال افزایش است و «ابهام‌های پرهزینه سیاست‌های تجاری» به‌صورت بی‌سابقه‌ای شدت یافته‌اند.

جورجیوا با استناد به داده‌های صندوق بین‌المللی پول، تأکید کرد که نرخ مؤثر تعرفه‌های وارداتی آمریکا به سطحی رسیده که در چندین نسل گذشته هم سابقه نداشته است.

بر اساس این گزارش، گرچه جورجیوا به نام ترامپ مستقیماً اشاره نکرد، اما افزایش تعرفه‌ها به‌وضوح به اقدامات گسترده تجاری دولت وی مربوط می‌شود؛ از جمله اعمال تعرفه ۱۰ درصدی روی تمام واردات و تعرفه‌های بسیار بالاتر روی کالاهای چینی، که برای برخی محصولات به ۱۴۵ درصد نیز رسیده است.

چین نیز در واکنش به این اقدامات، میزان تعرفه‌ها بر تمام کالاهای وارداتی از آمریکا را از ۸۴ درصد به ۱۲۵ درصد افزایش داده است که بزرگ‌ترین اقدام تلافی‌جویانه این کشور تاکنون محسوب می‌شود.

اظهارات جورجیوا با نگرانی‌های ابراز شده از سوی دیگر مقامات بلندپایه اقتصادی در این هفته هم‌سو است. از جمله رؤسای سابق بانک مرکزی آمریکا (فدرال رزرو) و بانک جهانی که درباره آثار مخرب سیاست‌های تجاری دولت ترامپ هشدار داده‌اند.

روز پنج‌شنبه، بانک مرکزی اروپا نیز با استناد به «چشم‌انداز تضعیف‌شده رشد اقتصادی» در نتیجه تنش‌های تجاری، نرخ بهره را کاهش داد.

بر اساس نامه سازمان حمایت

افزایش قیمت خودروهای وارداتی غیرقانونی است

سازمان حمایت در نامه‌ای به تمامی شرکت‌های واردکننده خودرو، افزایش قیمت خودروهای وارداتی را غیرقانونی اعلام کرد.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، اخیراً شرکت‌های واردکننده خودرو به بهانه‌های مختلف درصدد افزایش قیمت محصولات برآمده‌اند و تعدادی با انتشار اطلاعیه‌هایی قیمت‌های جدید محصولات را منتشر و حتی طرح فروش‌هایی را در قالب قیمت‌های جدید اعلام کرده‌اند؛ این در حالی است که باید هرگونه افزایش قیمت با تاییدیه ستاد تنظیم بازار باشد.

البته برخی شرکت‌ها به مصوبه ۷۳۰ شورای رقابت مورخ ۲۱ اسفند ۱۴۰۳ که در آن تأکید شده بود؛ دیگر شورای رقابت دخالتی در قیمت‌گذاری خودروهای وارداتی نخواهد داشت استناد کرده و اقدام به این افزایش قیمت خودسرانه محصولات خود کرده‌اند.

به دنبال این افزایش قیمت‌ها، فرهیدزاده؛ رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در نامه‌ای به تمامی شرکت‌های واردکننده خودرو اعلام کرده که تمام واردکنندگان خودروهای سواری بنزینی و هیبریدی مکلف هستند قبل از هر گونه تعیین و تغییر قیمت، گزارش لازم به همراه مستندات مربوطه را جهت بررسی کارشناسی به این سازمان ارائه داده و پس از تایید کارگروه تنظیم بازار عملیاتی کنند.

متن نامه سازمان حمایت به این شرح است: «پیرو تصمیمات جلسه ۷۳۰ شورای رقابت پیرامون اصلاح دستورالعمل شماره ۵۴۳ و مستثنی نمودن خودروهای وارداتی از شمول دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری مطابق تصمیمات جلسه مورخ ۱۴۰۴/۱/۱۷ ستاد تنظیم بازار؛ کلیه واردکنندگان خودروهای سواری بنزینی و هیبریدی مکلفند قبل از هرگونه تعیین و تغییر قیمت گزارش لازم به همراه مستندات مربوطه را جهت بررسی کارشناسی به این سازمان ارائه [داده] و پس از تایید کارگروه تنظیم بازار، [قیمت‌ها] عملیاتی خواهد شد. ضمنا عرضه خودروهای مذکور می‌بایست از طریق سامانه شفاف مورد تایید وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گیرد.

لذا لطفاً مقررنمایید اقدامات آتی اعم از تعیین قیمت (ارائه اسناد و مدارک مثبته خودروهای وارداتی پس از تکمیل واردات و ترخیص از گمرک به این سازمان برای بررسی و ارائه گزارش به کار گروه تنظیم بازار) و نحوه عرضه (عرضه در سامانه شفاف مورد تایید وزارت صنعت، معدن و تجارت) خودروهای وارداتی بنزینی و هیبریدی مطابق فرآیند تعریف شده در مصوبه مذکور صورت پذیرد. بدیهی است مسئولیت و تبعات هرگونه اقدام مغایر با مفاد مصوبه یاد شده با آن شرکت بوده و مستوجب پیگرد قانونی می‌باشد.

ضامن؛ چالش وام ودیعه مسکن

درحالی قرار است فرآیند پرداخت وام جدید ودیعه مسکن تا نیمه اردیبهشت اجرائی شود که نگرانی از تکرار بازی وام و ضامن از سوی بانک‌های عامل وجود دارد.

بازار اجاره‌بهای مسکن طی سال‌های اخیر به یکی از چالش‌های معیشتی خانوارهای شهری تبدیل شده است. ترک فعل برخی دولت‌ها در ساخت مسکن و ارائه زمین به مردم، افزایش بی‌ضابطه نرخ اجاره و نبود سازوکار نظارتی مؤثر، موجب شده است بخش قابل‌توجهی از مستأجران به‌ویژه در دهک‌های پایین درآمدی، هر سال با نگرانی بیشتری وارد فصل جابه‌جایی شوند.

در این بین، سیاست‌های حمایتی دولت‌ها عمدتاً بر ارائه وام ودیعه متمرکز بوده که با وجود کارکرد موقت، به‌دلیل پیچیدگی فرآیند دریافت و محدودیت منابع، نتوانسته است اثرگذاری پایداری در تنظیم بازار داشته باشد.

در چنین شرایطی، بسته جدید حمایتی وزارت راه و شهرسازی برای ساماندهی بازار اجاره‌بها و حمایت از مستأجران، با نگاه‌ها و انتظارات فراوانی همراه شده است؛ بسته‌ای که حالا پس از تصویب در شورای‌عالی مسکن و هیئت عالی بانک‌ها وارد فاز اجرا شده و باید دید تا چه‌میزان از ظرفیت آن برای کاهش فشار اقتصادی بر مستأجران استفاده خواهد شد.

دوشنبه هفته گذشته، ۲۴ فروردین‌ماه، یعنی حدود دو ماه پس از وعده وزیر راه، معاون مسکن و ساختمان از تصویب بسته پیشنهادی وزارت راه و شهرسازی برای حمایت از مستأجران در جلسه شورای‌عالی مسکن خبر داد.

حبیب‌الله طاهرخانی؛ معاون وزیر راه و شهرسازی در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم اظهار کرد: بسته پیشنهادی وزارت راه و شهرسازی برای حمایت از مستأجران تصویب شد. مهم‌ترین محور این بسته در کوتاه‌مدت، پرداخت دو نوع وام ودیعه به اجاره‌نشین‌هاست. بر این اساس، شورای‌عالی مسکن با پرداخت وام ۴۰۰ میلیون تومانی قرض‌الحسنه به اقشار تحت حمایت موافقت کرد.

وی اضافه کرد: همچنین مطابق روال سال‌های گذشته، وام ودیعه به سایر مستأجران نیز پرداخت می‌شود که در این زمینه ۲۰۰ هزار میلیارد تومان اختصاص خواهد یافت.

وامی برای نپرداختن؟!

به‌گفته معاون وزیر راه و شهرسازی، تنها شرط برای ثبت‌نام و دریافت وام ودیعه مسکن، نداشتن سابقه مالکیت است. چنانچه فردی سابقه مالکیت داشته باشد، مشمول دریافت وام ودیعه مسکن نمی‌شود.

طاهرخانی با تأکید بر اینکه قرمز بودن فرم «ج» متقاضیان جزو شروط پرداخت وام ودیعه نیست، افزود: مستأجران برای دریافت وام ودیعه مسکن باید اجاره‌نامه خود را در سامانه «تم» وزارت راه و شهرسازی بارگذاری کنند و پس از این کار، از طریق کد ملی صحت‌سنجی‌های لازم صورت می‌گیرد.

با توجه به افزایش سقف وام مذکور، احتمالاً بانک‌های عامل مستأجران را به دردسر خواهند انداخت؛ دردسری به‌نام «ضامن». مسئولان ذی‌ربط هنوز در رابطه با شرایط دریافت وام در مبحث ضامنین اطلاع‌رسانی نکرده‌اند اما با بررسی کارنامه کاری بانک‌ها می‌توان پیش‌بینی کرد مستأجران امسال نیز با سختی‌هایی مواجه می‌شوند. در زمان حاضر، بانک‌ها برای وام‌های ۲۰۰ و ۳۰۰ میلیون تومانی، دو ضامن از متقاضی می‌خواهند، باید دید وام جدید ودیعه مسکن به وامی برای نپرداختن تبدیل می‌شود یا خیر.

جدول نرخ سکه، ارز و بورس

نوع سکه	قیمت بازار (به تومان)
سکه تمام طرح جدید	۷۶/۵۰۰/۰۰۰
سکه تمام طرح قدیم	۷۱/۸۰۰/۰۰۰
نیم سکه	۴۷/۸۰۰/۰۰۰
ربع سکه	۲۶/۳۰۰/۰۰۰
گرمی	۱۳/۷۰۰/۰۰۰
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۶/۶۸۳/۲۰۰
نوع ارز	
دلار (توافقی)	۶۵/۲۴۱
یورو (توافقی)	۷۱/۱۱۶
پوند	۸۳/۶۳۱
لیر ترکیه	۱/۶۲۴
درهم امارات	۱۶/۳۶۸
هزار دینار عراق	۴